

RAPORT DE ACTIVITATE 2012-2015

În perioada 2012-2015, în cadrul Stațiunii Biologice Marine "Ioan Borcea" de la Agigea s-au efectuat în majoritate activități de cercetare și practică studențească.

În perioada ianuarie-martie s-a desfășurat o intensă acțiune de curățenie în incinta clădirilor (dispensar, turn și corp central) și pe alei, în vederea sezonului de vară. S-a menținut prin funcționarea centralei termice o temperatură constantă în clădiri, pentru a nu apărea avarii la instalațiile sanitare.

Odată cu venirea primăverii s-a trecut la curățarea din rezervație a salcâmlor și pomilor uscați din partea de nord a rezervației. A fost cosită iarba și amenajate spațiile verzi și aleile.

În cadrul activității de pregătire a practicii studențești s-a efectuat igienizarea grupurilor sanitare și a blocului alimentar. Au fost obținute toate avizele sanitare necesare. S-a efectuat dezinsecția și deratizarea periodică cu materiale aduse de la Iași și resursa umană a Stațiunii.

Au fost aduse echipamente noi pentru paznicii și îngrijitoarele Stațiunii.

Au fost achiziționate două motocositoare performante, fierăstraie și clești de grădină pentru lucrările periodice de întreținere.

În iulie 2012 s-a achiziționat și transportat la Stațiune material SPILL-SORB pentru combaterea poluărilor accidentale cu combustibil scurs de la Centrala termică.

În luna august 2014 s-a efectuat ignifugarea corpurilor A și B cu personal autorizat de la universitate.

Deșeurile au fost colectate selectiv și predate unei firme autorizate.

În luna octombrie 2015 au fost înlocuite extincătoarele vechi cu unele noi.

Managementul sitului Natura 2000 ROSCI0073 „Dunele marine de la Agigea” și al ariei naturale protejate de interes național 2.366 „Dunele marine de la Agigea”

Situl Natura 2000 ROSCI0073 - “Dunele Marine de la Agigea” a fost atribuit Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași prin Convenția de custodie nr. 0171/14.07.2010 pentru o perioadă de 5 ani. S-au obținut prin demersuri (însoțite de rapoartări laborioase) către Ministerul Mediului prelungirea perioadei, prin Acte adiționale la Convenția de custodie, inițial cu 6 luni iar în decembrie 2015 pentru următorii 5 ani.

În prezent, habitatele de dune se află într-o stare de conservare satisfăcătoare, datorită faptului că sunt supuse unui proces efectiv de conservare în limitele sitului protejat „Dunele marine de la Agigea”.

În conformitate cu prevederile Convenției de custodie, a fost elaborat și transmis (prin adresa nr. 2541/13.12.2010) spre avizare la Ministerul Mediului și Pădurilor **Regulamentul ariei naturale protejate** (revizuit în septembrie 2015). Elaborarea regulamentului ariei naturale protejate s-a făcut în acord cu prevederile legislației în vigoare, în mod transparent, prin consultarea și implicarea tuturor factorilor interesați: reprezentanți ai Consiliului Local Agigea, Agenției de Protecție a Mediului Constanța, Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare Marină "Grigore Antipa" din Constanța, Universității "Ovidius" din Constanța, precum și ai firmelor care își desfășoară activitatea în zona adiacentă rezervației. S-a realizat organigrama pentru custodia sitului.

Menționăm că încă nu am primit un răspuns din partea Ministerului Mediului și al Schimbărilor Climatice referitor la aprobarea **Regulamentului** și a **Planului de management al ariei naturale protejate**, ci doar notificări de introducere a responsabilității instituției prefectului.

Ca urmare a adresei nr. 792/16.02.2012, regulamentul și planul de management al ariei naturale protejate a fost transmis în format electronic și la APM Constanța în data de 21.02.2012.

La 07.10.2015 s-au transmis către Ministerul mediului, apelor și pădurilor forma finală și punctul de vedere propriu (al specialiștilor universității), legat de recomandările Direcției de biodiversitate cu privire la Planul de Management al ROSCI 0073 Dunele marine de la Agigea.

În scopul promovării acțiunilor de conștientizare și informare a populației locale cu privire la necesitatea protecției naturii și a rolului ariei naturale protejate „Dunele marine de la Agigea” au fost distribuiți fluturași format A6 și pliante format A4 realizate în cadrul proiectului SMIS-CSNR 7186 *Pregătirea documentelor suport în vederea implementării procesului de menținere și îmbunătățire a stadiului de conservare a rezervației naturale „Dunele marine de la Agigea”*.

În prima parte anului 2013 a fost tipărit volumul Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Serie nouă), Sect. I Biologie animală, Supliment, 2011 care conținea lucrările prezentate la Sesiunea științifică internațională *The Anthropogenic Impact Upon Black Sea Region Biodiversity*, 21-22 Oct. 2011 Agigea-Constanța.

În luna ianuarie 2013 s-a pensionat fochistul Stațiunii, astfel că a fost necesară pregătirea de urgență a altui salariat al Stațiunii - muncitor calificat (angajat ca electrician) prin cursuri intensive organizate de ISCIR Constanța. A fost nevoie de un al doilea fochist, conform legii, motiv pentru care am angajat personal nou în iulie 2015.

În perioada 15 iunie-27 iulie 2013 s-a înregistrat o defecțiune la rețeaua de aprovizionare cu apă și am fost nevoiți să asigurăm funcționarea grupurilor sanitare cu bidoane cu apă. Aceasta problemă care ținea de RAJA Constanța a fost remediată de aceasta abia la sfârșitul lunii august. O soluție pentru evitarea problemelor legate de scăderea presiunii apei la etajul superior și a lipsei de apă pentru igiena personală (mai ales în perioada de vârf din sezonul estival) ar consta în realizarea investiției amânate de 2 ani și anume hidroforul și rezervorul pentru apă din beton.

În luna august 2013 a apărut o defecțiune la mașina electrică de gătit a cărei reparare (costisitoare) a durat destul de mult timp.

În luna noiembrie un grup de cercetători (cadre didactice și studenți ai Facultății de Geografie-Geologie din Iași) care efectuau studii în zona Dobrogei au fost cazați la Stațiunea Agigea și li s-a asigurat laborator de lucru.

În luna decembrie au fost predate la fier vechi șalupa Vega și cazanele de la vechea centrală termică care funcționa cu combustibil solid.

În cursul anului 2014, s-au zugrăvit prin forțe proprii două camere (T4 și T1) în clădirea turn, precum și grupurile sanitare. S-au înlocuit furtunurile de alimentare la chiuvete. În cursul lunii mai s-a zugrăvit grupul alimentar și s-a făcut deratizarea grupurilor sanitare.

În iulie 2014 s-a efectuat curățirea canalizării, cât și vidanșarea fosei septice de către firma ENVIROTECH, canalizare ce nu fusese curățată niciodată!

La un control al Gărzii de Mediu s-a impus repararea gardului împrejmuitor și a fațadei corpului A, plus coșul de fum de la centrală.

Au fost emise 2 (două) **avize ale custodelui** pentru investițiile:

- Împrejmuiri și amenajări de spații verzi; sisteme fotovoltaice de iluminare totemuri, Solicitant Stațiunea Eoliană Agigea (Răspuns adresa către UAIC nr. 17/30/2013);
- Studiul de Evaluare Adecvată referitor la impactul posibil asupra factorilor de mediu din sit pentru proiectul *Master Plan pentru Portul Constanta*, Solicitant IPTANA S.A. București, din 11.08.2015 (Răspuns adresa către UAIC nr. 013/30.06.2015).

Controale ale autorităților de mediu

Până în prezent au fost întreprinse în sit 2 (două) controale ale reprezentanților Gărzii de Mediu. Nu au fost stabilite măsuri pentru custode. S-a impus repararea gardului împrejmuitor și a fațadei corpului A, plus coșul de fum de la centrală.

La data de 17.11.2015, o echipă a Gărzii de Mediu Constanța a solicitat Punctul de vedere al **Agenciei pentru Protecția Mediului Constanța** în legătură cu operațiunile de igienizare efectuate de custode și anume:

- operațiunea de extragere a 3 salcâmi
- operațiunea de toaletare a 10 plopi, aflați în incinta Stațiunii Agigea.

Menționăm că aceștia se află în zona clădirilor administrative, și **NU** fac parte din rezervație (situl Natura 2000 ROSCI0073 „Dunele marine de la Agigea” și aria naturală protejată de interes național 2.366 „Dunele marine de la Agigea”).

Aceste operațiuni sunt conforme cu *Regulamentul ariei protejate* și *Planului de management* care au fost elaborate, avizate de către Agenția pentru Protecția Mediului Constanța, și transmise către aprobare la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

Stațiunea monitorizează continuu și inventariază periodic flora și fauna din rezervația de plante de dune marine cu ajutorul specialiștilor de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Rezultatele obținute sunt comunicate autorităților competente (Ministerul Mediului și Pădurilor, Agenția de Protecție a Mediului Constanța, Comisia pentru ocrotirea monumentelor naturii a Academiei Române).

Am dezvoltat în 2014 o colaborare cu GEOECOMAR Constanța prin montarea unei stații de monitorizare a parametrilor de stare a mediului, Stațiunea Agigea asigurând și paza acestui obiectiv.

Pază, implementare reglementări și măsuri specifice de protecție

Paza ariei naturale protejate a fost asigurată până în 2014 de către cei patru agenți de pază ai Stațiunii Biologice Marine "Ioan Borcea" de la Agigea - număr insuficient atât pentru

acordarea liberelor cu plată pentru turele de noapte neplătite, cât și pentru acoperirea perimetrului dispozitivului de pază (a se vedea furtul unor obiecte de fier din incinta stațiunii de la data de 13.09.2012 și răspunsul organelor de anchetă din data de 19.07.2013). Pentru anul 2015 am refăcut **Planul de pază**, în urma angajării unui nou paznic în luna decembrie 2014.

Este necesară reabilitarea gardului împrejmuitor al Stațiunii (aprobată de BECA al universității în noiembrie 2015), distrus parțial în urma lucrărilor la breteaua/calea de legătură între terminalul de feribot și noul pod hobanat de la Agigea.

În perioada 2012-2015 nu au fost semnalate prejudicii sau acțiuni care să pună în pericol capitalul natural din rezervație, vigilența personalului identificând o persoană fără adăpost care înoptase și fuma în zona de parc a ariei protejate. Această persoană (pretins bolnav la Sanatoriul TBC) a fost legitimată, înregistrată și evacuată.

Un început de incendiu de vegetație ruderală din apropierea gardului stațiunii a fost oprit la timp de intervenția personalului Stațiunii.

Implementarea setului de măsuri minime de conservare, respectiv a planului de management

Au fost continuate activitățile de igienizare și curățire a rezervației prin eliminarea speciilor ruderales și a esențelor lemnoase care au invadat rezervația. În activitățile desfășurate, buni colaboratori au fost cadrele didactice și studenții de la Facultatea de Biologie a Universității de Vest din Timișoara, care și-au desfășurat practica la Stațiune în luna iulie a fiecărui an și au ajutat personalul care se ocupa de rezervație, participând activ la înlăturarea speciilor ruderales care sufocau speciile ocrotite.

- operațiunea de extragere a 3 salcâmi

Salcâmul nu reprezintă o specie protejată, mai mult, este considerat o specie invazivă în România/Europa, care dăunează speciilor autohtone, cu atât mai periculoasă pentru speciile endemice/vulnerabile protejate prin lege.

- operațiunea de toaletare a 10 plopilor aflați în incinta Stațiunii Agigea

Menționăm că aceștia se află în zona clădirilor administrative, și NU fac parte din rezervație (situl Natura 2000 ROSCI0073 „Dunele marine de la Agigea” și aria naturală protejată de interes național 2.366 „Dunele marine de la Agigea”). Plopul nu reprezintă o specie protejată, mai mult, după o anumită vârstă devine un pericol pentru persoane și obiecte prin ușurința de a se rupe la furtuni. Anul trecut, o ramură principală s-a detașat de trunchiul principal, căzând lângă unul din paznici, aflat în timpul serviciului de noapte. Acest lucru s-a întâmplat și anul acesta, când au fost distruse o bancă, o masă de exterior și un coș de gunoi, aflate lângă aleea principală a Stațiunii, în zona de relaxare de lângă cantină.

Aceste operațiuni sunt conforme cu **Regulamentul ariei protejate** și **Planului de management** care au fost elaborate, avizate de către Agenția pentru Protecția Mediului Constanța, și transmise către aprobare la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

Turism - Infrastructura de vizitare

Rezervația „Dunele marine de la Agigea”, arie naturală protejată de interes comunitar ROSCI0073, aflată în custodia și administrarea Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași prin Convenția de custodie Nr. 0171/14.07.2010, a fost vizitată de 403

persoane în cursul anului 2010, respectiv de 450 în 2011, 412 în 2012, 372 în 2013, 360 în cursul anului 2014, 390 de persoane în cursul anului 2015.

În scopul promovării acțiunilor de conștientizare și informare a populației locale cu privire la necesitatea protecției naturii și a rolului ariei naturale protejate „Dunele marine de la Agigea” au fost distribuiți fluturași format A6 și pliante format A4 realizate în cadrul proiectului SMIS-CSNR 7186 *Pregătirea documentelor suport în vederea implementării procesului de menținere și îmbunătățire a stadiului de conservare a rezervației naturale „Dunele marine de la Agigea”*.

Accesul în rezervație a fost asigurat de personalul stațiunii, vizitatorii beneficiind de informații referitoare la flora și fauna locale.

Universitatea deține în administrare în cadrul Stațiunea Biologică Marină „Prof. dr. Ioan Borcea” Agigea un număr de 110 locuri de cazare utilizate mai ales pentru desfășurarea activităților de practică cu studenții facultăților de biologie și geografie. În afara perioadelor de practică, stațiunea pune la dispoziție persoanelor interesate, locuri de cazare.

Au fost solicitate **avize de vizitare** pentru realizarea unor filmări (artistice și documentare) în 2014 și 2015 (aprobate de BECA al universității în decembrie 2015). Nu se percep taxe de vizitare!

Conștientizare, conservare tradiții și comunități locale

Foarte importantă pentru managementul unei arii protejate este implicarea comunității locale în acțiunile desfășurate. Pentru a elimina impactul antropic asupra ariei naturale protejate este necesară identificarea de noi alternative durabile pentru a genera venituri locuitorilor din zonă și a agenților economici. În acest sens trebuie realizată o monografie a ariei naturale cu identificarea tuturor resurselor și oportunităților zonei, ce pot genera venituri fără a avea impact negativ asupra ariei naturale.

În acest sens, Custodele a întreprins activități în cadrul ariei protejate, prin care a cooptat comunitatea locală, în special elevi și cadre didactice din localitatea Agigea și nu numai; în prezent, aria protejată face obiectul unui proiect implementat în parteneriat cu Custodele, de către Primăria comunei Agigea – *Centru local de informare turistică în comuna Agigea și proximități: dezvoltare și marketing turistic (Protocol nr. 5760/30.03.2012)*.

În cadrul programului “Țara lui Andrei”, Liceul Teoretic “Traian” din Constanța a fost premiat pentru proiectul “Să protejăm și să promovăm un tezaur necunoscut "Rezervația de plante de dune marine de la Agigea”(http://www.taraluiandrei.ro/scoala/proiecte/sa-protejam-si-sa-promovam-un-tezaur-necunoscut-rezervatia-de-plante-de-dune-marine-de-la-agigea_74.html). Proiectul a avut ca scop promovarea ariei naturale protejate “Dunele marine de la Agigea” la nivel local și la nivel național prin activități de informare, conștientizare și igienizare.

De asemenea, în presa scrisă au fost publicate 12 casete publicitare iar la radio au fost difuzate 24 spoturi audio. În cadrul site-ului proiectului a fost realizată o secțiune dedicată prezentării rezervației de dune marine de la Agigea (<http://www.duneleagigea.uaic.ro/index.php/despre-rezervatie>).

La postul local TV Digi 24 Constanța a fost prezentat (aprilie 2013) un material documentar despre "Rezervația de plante de dune marine de la Agigea”. În noiembrie 2015 am fost solicitați din nou.

Educație ecologică

Anual, în diferite perioade, rezervația este vizitată de studenți de la Facultățile de Biologie și Geografie din Iași, Pitești, Suceava, Craiova, Timișoara, București, Constanța, Chișinău, Tiraspol care și-au efectuat practica de vară la Stațiunea Biologică Marină, 30 de elevi ai Școlii Generale „Ioan Borcea” din Agigea ("Săptămâna altfel"), dar și de turiști. Accesul în rezervație a fost asigurat de personalul calificat al stațiunii, vizitatorii beneficiind de informații detaliate referitoare la flora și fauna locală.

Director

Prof. univ. dr. **Mircea-Nicușor Nicoară,**

Data,

27.01.2016